

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla;

- 1 . Hamd, Kitab'ı kulu üzerine indiren ve onda hiçbir çarpıklık kılmayan Allah'a aittir.
- 2 . Dosdođru (bir Kitap'tır) ki, Kendi Katından şiddetli bir azapla uyarıp-korkutmak ve salih amellerde bulunan mü'minlere müjde vermek için (onu indirdi); şüphesiz onlara güzel bir ecir vardır.
- 3 . Onlar orda ebedi olarak kalıcıdırlar.
- 4 . (Bu Kur'an) "Allah çocuk edindi" diyenleri uyarıp-korkutur.
- 5 . Bu konuda ne kendilerinin, ne atalarının hiçbir bilgisi yoktur. Ağzlarından çıkan söz ne (kadar da) büyük. Onlar yalandan başkasını söylemiyorlar.
- 6 . Şimdi onlar bu söze (Kur'an'a) inanmayacak olurlarsa Sen, onların peşi sıra esef ederek kendini kahredeceksin (öyle mi)?
- 7 . Şüphesiz Biz, yeryüzü üzerindeki şeyleri ona bir süs kıldık; onların hangisinin daha güzel davranışta bulunduğunu deneyelim diye.
- 8 . Biz gerçekten (yeryüzü) üzerinde olanları kupkuru-çorak bir toprak yapabiliriz.
- 9 . Sen, yoksa Kehf ve Rakim Ehlini Bizim şaşılacak ayetlerimizden mi sandın?
- 10 . O gençler, mağaraya sığındıkları zaman, demişlerdi ki: "Rabbimiz, Katından bize bir rahmet ver ve işimizden bize doğruyu kolaylaştır (bizi başarılı kıl).
- 11 . Böylelikle mağarada yıllar yılı onların kulaklarına vurduk (derin bir uyku verdik).
- 12 . Sonra iki gruptan hangisinin kaldıkları süreyi daha iyi hesap ettiğini belirtmek için onları uyandırdık.
- 13 . Biz sana onların haberlerini bir gerçek (olay) olarak aktarıyoruz. Gerçekten onlar Rablerine iman etmiş gençlerdi ve Biz de onların hidayetlerini artırmıştık.
- 14 . Onların kalpleri üzerinde (sabrı ve kararlılığı) rabtetmiştik; (Krala karşı) Kıyam ettiklerinde demişlerdi ki: "Bizim Rabbimiz, göklerin ve yerin Rabbidir; İlah olarak biz O'ndan başkasına kesinlikle tapmayız, (eğer tersini) söyleyecek olursak, andolsun, gerçeğin dışına çıkarız."

15 . "Şunlar, bizim kavmimizdir; O'ndan başkasını ilahlar edindiler, onlara apaçık bir delil getirmeleri gerekmez miydi? Öyleyse Allah'a karşı yalan uydurup iftira düzenden daha zalim kimdir?"

16 . (İçlerinden biri demişti ki:) "Madem ki siz onlardan ve Allah'tan başka taptıklarından kopup-ayrıldınız, o halde, (dağlara çekilip) mağaraya sığının da Rabbiniz size rahmetinden (bolca bir miktarını) yaysın ve işinizden size bir yarar kolaylaştırsın."

17 . (Onlara baktığında) Görürsün ki, güneş doğduğunda mağaralarına sağ yandan yönelir, battığında onları sol yandan keser-geçerdi ve onlar da onun (mağaranın) geniş boşluğundalardı. Bu, Allah'ın ayetlerindedir. Allah, kime hidayet verirse, işte hidayet bulan odur, kimi saptırırsa onun için asla doğru-yolu gösterici bir veli bulamazsın.

18 . Sen onları uyanık sanırsın, oysa onlar (derin bir uykuda) uyuşmuşlardır. Biz onları sağ yana ve sol yana çeviriyorduk. Köpekleri de iki kolunu uzatmış yatıyordu. Onları görmüş olsaydın, geri dönüp onlardan kaçardın, onlardan içini korku kaplardı.

19 . Böylece, aralarında bir sorgulama yapınlar diye onları dirilttik (uyandırdık). İçlerinden bir sözcü dedi ki: "Ne kadar kaldınız?" Dediler ki: "Bir gün veya günün bir (kaç saatlik) kısmı kadar kaldık." Dediler ki: "Ne kadar kaldığınızı Rabbiniz daha iyi bilir; şimdi birinizi bu paranızla şehre gönderin de, hangi yiyecek temizse baksın, size ondan bir rızık getirsin; ancak oldukça nazik davranın ve sakın sizi kimseye sezdirmesin."

20 . "Çünkü onlar üzerinize çıkıp gelirlerse, sizi taşla tutarlar veya dinlerine geri çevirirler; bu durumda ebedi olarak kurtuluş bulamazsınız."

21 . Böylece, Allah'ın va'dinin hak olduğunu ve gerçekten kıyametin, kendisinde şüphe bulunmadığını bilmeleri için (şehir halkına ve sonraki insan kuşaklarına) onları buldurmuş olduk. (Onları görenler) Kendi aralarında durumlarını tartışıyorlardı, (bir kısmı) dedi ki: "Onların üstüne bir bina inşa edin, Rableri onları daha iyi bilir." Onların işine galip gelen (sözleri geçen)ler ise: "Üstlerine mutlaka bir mescid yapmalıyız" dediler.

22 . (Sonra gelen kuşaklar) Diyecekler ki: "Üç'tüler, onların dördüncüsü köpekleridir." Ve: "Beştiler, onların altıncısı köpekleridir" diyecekler. (Bu,) Bilinmeyene (gayba) taş atmaktır. "Yedidirler, onların sekizincisi köpekleridir" diyecekler. De ki: "Rabbim, onların sayısını daha iyi bilir, onları pek az (insan) dışında kimse bilemez." Öyleyse onlar konusunda açıkta olan bir tartışmadan başka tartışma ve onlar hakkında bunlardan hiç kimseye bir şey sorma.

23 . Hiçbir şey hakkında: "Ben bunu yarın mutlaka yapacağım" deme.

24 . Ancak: "Allah dilerse" (inşaAllah yapacağım de). Unuttuğun zaman Rabbinizi zikret ve de ki: "Umulur ki, Rabbim beni bundan daha yakın bir başarıya yöneltip-iletir."

25 . Onlar mağaralarında üç yüz yıl kaldılar ve dokuz (yıl) daha kattılar.

26 . De ki: "Ne kadar kaldıklarını Allah daha iyi bilir. Göklerin ve yerin gaybı O'nundur. O, ne güzel görmekte ve ne güzel işitmektedir. O'nun dışında onların bir velisi yoktur. Kendi hükmünde hiç kimseyi ortak kılmaz."

27 . Sana Rabbinin kitabından vahyedilene oku. O'nun sözlerini değiştirici yoktur ve O'nun dışında kesin olarak bir sığınacak (makam) bulamazsın.

28 . Sen de sabah akşam O'nun rızasını isteyerek Rablerine dua edenlerle birlikte sabret. Dünya hayatının (aldatıcı) süsünü isteyerek gözlerini onlardan kaydırma. Kalbini Bizi zikretmekten gaflete düşürdüğümüz, kendi 'istek ve tutkularına (hevasına)' uyan ve işinde aşırılığa gidene itaat etme.

29 . Ve de ki: "Hak Rabbinizdendir; artık dileyen iman etsin, dileyen inkar etsin. Şüphesiz Biz zalimlere bir ateş hazırlamışız, onun duvarları kendilerini çepeçevre kuşatmıştır. Eğer onlar yardım isterlerse, katı bir sıvı gibi yüzleri kavurup-yakan bir su ile yardım edilirler. Ne kötü bir içkidir o ve ne kötü bir destektir.

30 . Şüphesiz iman edip salih amellerde bulunanlar ise; Biz gerçekten en güzel davranışta bulunanın ecrini kayba uğratmayız.

31 . Onlar; altından ırmaklar akan Adn cennetleri onlarındır, orada altın bileziklerle süslenirler, hafif ipekten ve ağır işlenmiş atlastan yeşil elbiseler giyerler ve tahtlar üzerinde kurulup-dayanırlar. (Bu,) Ne güzel sevap ve ne güzel destek.

32 . Onlara iki adamın örneğini ver; onlardan birine iki üzüm bağı verdik ve ikisini hurmalıklarla donattık, ikisinin arasında da ekinler bitirmiştik.

33 . İki bağ da yemişlerini vermiş, ondan (verim bakımından) hiçbir şeyi noksan bırakmamış ve aralarında bir ırmak fışkırtmıştık.

34 . (İkisinden) Birinin başka ürün (veren yer)leri de vardı. Böylelikle onunla konuşurken arkadaşına dedi ki: "Ben, mal bakımından senden daha zenginim, insan sayısı bakımından da daha güçlüyüm."

35 . Kendi nefsinin zalimi olarak (böylece) bağına girdi (ve): "Bunun sonsuza kadar kuruyup-yok olacağını sanmıyorum" dedi.

36 . "Kıyamet-saatinin kopacağını da sanmıyorum. Buna rağmen Rabbime döndürülecek olursam, şüphesiz bundan daha hayırlı bir sonuç bulacağım."

37 . Kendisiyle konuşmakta olan arkadaşı ona dedi ki: "Seni topraktan, sonra bir damla sudan yaratan, sonra da seni düzgün (eli ayağı tutan, gücü kuvveti yerinde) bir adam kılan (Allah)ı inkar mı ettin?"

38 . "Fakat, O Allah benim Rabbimdir ve ben Rabbime hiç kimseyi ortak koşmam."

39 . "Bağına girdiğin zaman, 'MaşaAllah, Allah'tan başka kuvvet yoktur' demen gerekmez miydi? Eğer beni mal ve çocuk bakımından senden daha az (güçte) görüyorsan."

40 . "Belki Rabbim senin bağından daha hayırlısını bana verir, (seninkinin) üstüne gökten 'yakıp-yıkan bir afet' gönderir de kaygan bir toprak kesiliverir."

41 . "Veya onun suyu dibe göçüverir de böylelikle onu arayıp-bulmaya kesinlikle güç yetiremezsin."

42 . (Derken) Onun ürünleri (afetlerle) kuşatılıverdi. Artık o, uğruna harcadıklarına karşı avuçlarını (esefle) oğuşturuyordu. O (bağın) çardakları yıkılmış durumdaydı, kendisi de şöyle diyordu: "Keşke Rabbime hiç kimseyi ortak koşmasaydım."

43 . Allah'ın dışında ona yardım edecek bir topluluk yoktu, kendi kendine de yardım edemedi.

44 . İşte burada (bu durumda) velayet (yardımcılık, dostluk) hak olan Allah'a aittir. O, sevap bakımından hayırlı, sonuç bakımından hayırlıdır.

45 . Onlara, dünya hayatının örneğini ver; gökten indirdiğimiz suya benzer, onunla yeryüzünün bitkileri birbirine karıştı, böylece rüzgarların savurduğu çalı-çırpı oluverdi. Allah, herşeyin üzerinde güç yetirendir.

46 . Mal ve çocuklar, dünya hayatının çekici-süsüdür; sürekli olan 'salih davranışlar' ise, Rabbinin Katında sevap bakımından daha hayırlıdır, umut etmek bakımından da daha hayırlıdır.

47 . Dağları yürüteceğimiz gün, yeri çırılçıplak (dümdüz olmuş) görürsün; onları birarada toplamışız da, içlerinden hiçbirini dışarda bırakmamışızdır.

48 . Onlar senin Rabbine sıra sıra sunulmuşlardır. Andolsun, siz ilk defa yarattığımız gibi Bize gelmiş oldunuz. Hayır, Bizim size bir kavuşma-zamanı tespit etmediğimizi sanmıştınız değil mi?

49 . (Önlerine) Kitap konulmuştur; artık suçlu-günahkarların, onda olanlardan dolayı dehşetle-korkuya kapıldıklarını görürsün. Derler ki: "Eyvahlar bize, bu kitaba ne oluyor ki, küçük büyük bırakmayıp herşeyi sayıp-döküyor?" Yapıp-ettiklerini (önlerinde) hazır bulmuşlardır. Rabbin hiç kimseye zulmetmez.

50 . Hani meleklerle: "Adem'e secde edin" demiştik; İblis'in dışında (diğerleri) secde etmişlerdi. O cinlendendi, böylelikle Rabbinin emrinden dışarı çıkmıştı. Bu durumda Beni bırakıp onu ve onun soyunu veliler mi edineceksiniz? Oysa onlar sizin düşmanlarınızdır. (Bu,) Zalimler için ne kadar kötü bir (tercih) değiştirmedir.

51 . Göklerin ve yerin yaratılışında da, kendi nefislerinin yaratılışında da Ben onları şahid tutmadım. Ben, saptırcıları yardımcı-güç de edinmedim.

52 . (Kafirlere) "Benim ortaklarım sandığınız şeyleri çağırın" diyeceği gün; işte onları çağırmışlardır, ama onlar, kendilerine cevap vermemişlerdir. Biz onların aralarında bir uçurum koyduk.

53 . Suçlu-günahkarlar ateşi görmüşlerdir, artık içine kendilerinin gireceklerini de anlamışlardır; ancak ondan bir kaçış yolu bulamamışlardır.

54 . Andolsun, bu Kur'an'da insanlar için Biz her örnekten çeşitli açıklamalarda bulunduk. İnsan, herşeyden çok tartışmacıdır.

55 . Kendilerine hidayet geldiği zaman insanları inanmaktan ve Rablerinden bağışlanma dilemelerinden alıkoyan şey, ancak evvelkilerin sünnetinin kendilerine de gelmesi veya azabın onları karşılarcasına gelmesi(ni beklemeleri)dir.

56 . Biz elçileri, müjde vericiler ve uyarıcılar olmak dışında (başka bir amaçla) göndermeyiz. İnkâr edenler ise, hakkı batıl ile geçersiz kılmak için mücadele ediyorlar. Onlar Benim ayetlerimi ve uyarıldıklarını (azabı) alay konusu edindiler.

57 . Kendisine Rabbinin ayetleri öğütlerle hatırlatıldığı zaman, sırt çeviren ve ellerinin önden gönderdikleri (amelleri)ni unuttandan daha zalim kimdir? Biz gerçekten, kalpleri üzerine onu kavrayıp anlamalarını engelleyen bir perde (gerdik), kulaklarına bir ağırlık koyduk. Sen onları hidayete çağırırsan bile, onlar sonsuza kadar asla hidayet bulamazlar.

58 . Senin Rabbin rahmet sahibi (ve) bağışlayıcıdır. Eğer, kazandıklarından dolayı onları (azapla) yakalaysaydı, şüphesiz onlara azabı (bir an önce) çabuklaştırırdı. Hayır, onlar için bir buluşma zamanı vardır, onun dışında asla başka bir sığınak bulamayacaklardır.

59 . İşte ülkeler (ve onların halkları), zulmettikleri zaman onları yıkıma uğrattık; ve yıkımları için bir buluşma zamanı tespit ettik.

60 . Hani Musa genç yardımcısına demişti: "İki denizin birleştiği yere ulaşınca kadar gideceğim ya da uzun zamanlar geçireceğim."

61 . Böylece ikisi, iki (deniz)in birleştiği yere ulaşınca balıklarını unuttuverdiler; (balık) denizde bir akıntıya doğru (veya bir menfez bulup) kendi yolunu tuttu.

62 . (Varmaları gereken yere gelip) Geçtiklerinde (Musa) genç-yardımcısına dedi ki: "Yemeğimizi getir bize, andolsun, bu yaptığımız-yolculuktan gerçekten yorulduk."

63 . (Genç-yardımcısı) Dedi ki: "Gördün mü, kayaya sığındığımızda, ben balığı unuttum. Onu hatırlamamı şeytandan başkası bana unutturmadi; o da şaşılacak tarzda denizde kendi yolunu tuttu."

64 . (Musa) Dedi ki: "Bizim de aradığımız buydu." Böylelikle ikisi izleri üzerinde geriye doğru gittiler.

65 . Derken, Katımız'dan kendisine bir rahmet verdiğimiz ve tarafımızdan kendisine bir ilim öğrettiğimiz kullarımızdan bir kulu buldular.

66 . Musa ona dedi ki: "Doğru yol (rüşd) olarak sana öğretilenden bana öğretmen için sana tabi olabilir miyim?"

67 . Dedi ki: "Gerçekten sen, benimle birlikte olma sabrını göstermeye güç yetiremezsin."

68 . (Böyleyken) "Özünü kavramaya kuşatıcı olamadığın şeye nasıl sabredebilirsin?"

69 . (Musa:) "İnşaAllah, beni sabreden (biri olarak) bulacaksın. Hiçbir işte sana karşı gelmeyeceğim" dedi.

70 . Dedi ki: "Eğer bana uyacak olursan, hiçbir şey hakkında bana soru sorma, ben sana öğütlerle-anlatıp söz edinceye kadar."

71 . Böylece ikisi yola koyuldu. Nitekim bir gemiye binince, o bunu (gemiye) deliverdi. (Musa) Dedi ki: "İçindekilerini batırmak için mi onu deldin? Andolsun, sen şaşkırtıcı bir iş yaptın."

72 . Dedi ki: "Gerçekten benimle birlikte olma sabrını göstermeye kesinlikle güç yetiremeyeceğini ben sana söylemedim mi?"

73 . (Musa:) "Beni, unuttuğumdan dolayı sorgulama ve bu işimden dolayı bana zorluk çıkarma" dedi.

74 . Böylece ikisi (yine) yola koyuldular. Nitekim bir çocukla karşılaştılar, o hemen tutup onu öldürüverdi. (Musa) Dedi ki: "Bir cana karşılık olmaksızın, tertemiz bir canı mı öldürdün? Andolsun, sen kötü bir iş yaptın."

75 . Dedi ki: "Gerçekte benimle birlikte olma sabrını göstermeye kesinlikle güç yetiremeyeceğini ben sana söylemedim mi?"

76 . (Musa:) "Bundan sonra sana bir şey soracak olursam, artık benimle arkadaşlık etme. Benden yana bir özre ulaşmış olursun" dedi.

77 . (Yine) Böylece ikisi yola koyuldu. Nihayet bir kasabaya gelip yemek istediler, fakat (kasaba halkı) onları konuklamaktan kaçındı. Onda (kasabada) yıkılmaya yüz tutmuş bir duvar buldular, hemen onu inşa etti. (Musa) Dedi ki: "Eğer isteseydin gerçekten buna karşılık bir ücret alabilirdin."

78 . Dedi ki: "İşte bu, benimle senin aranda ayrılma (zamanı)mız. Sana, üzerinde sabır göstermeye güç yetiremeyeceğin bir yorumu haber vereceğim.

79 . "Gemi, denizde çalışan yoksullarındı, onu kusurlu yapmak istedim, (çünkü) ilerilerinde, her gemiyi zorbalıkla ele geçiren bir kral vardı."

80 . "Çocuğa gelince, onun anne ve babası mü'min kimselerdi. Bundan dolayı, onun kendilerine azgınlık ve inkar zorunu kullanmasından endişe edip-korktuk."

81 . Böylece, onlara Rablerinin ondan temiz olmak bakımından daha hayırlısı, merhamet bakımından da daha yakın olanını vermesini diledik."

82 . "Duvar ise, şehirde iki öksüz çocuğundu, altında onlara ait bir define vardı; babaları salih biriydi. Rabbin diledi ki, onlar erginlik çağına erişsinler ve kendi definelerini çıkarsınlar; (bu,) Rabbinden bir rahmettir. Bunları ben, kendi işim (özel görüşüm) olarak yapmadım. İşte, senin sabır göstermeye güç yetiremediğin şeylerin yorumu."

83 . Sana (Ey Muhammed,) Zu'l-Karneyn hakkında sorarlar. De ki: "Size, ondan öğüt ve hatırlatma olarak (bazı bilgiler) vereceğim.

84 . Gerçekten, Biz ona yeryüzünde sapaşğlam bir iktidar verdik ve ona herşeyden bir yol (sebep) verdik.

85 . O da, bir yol tuttu.

86 . Sonunda güneşin battığı yere kadar ulaştı ve onu kara çamurlu bir gözede batmakta buldu, yanında bir kavim gördü. Dedik ki: "Ey Zu'l-Karneyn, (istiyorsan onları) ya azaba uğrattırın veya içlerinde güzelliği (geçerli ilke) edinirsiniz."

87 . Dedi ki: "Kim zulmederse biz onu azaplandıracağız, sonra Rabbine döndürülür, O da onu görülmemiş bir azapla azaplandırır."

88 . Kim iman eder ve salih amellerde bulunursa, onun için güzel bir karşılık vardır. Ona buyruğumuzdan kolay olanını söyleyeceğiz."

89 . Sonra (yine) bir yol tuttu.

90 . Sonunda güneşin doğduğu yere kadar ulaştı ve onu (güneşi), kendileri için bir siper kılmadığımız bir kavim üzerine doğmakta iken buldu.

91 . İşte böyle, onun yanında "özü kapsayan bilgi olduğunu" (veya yanında olup-biten herşeyi) Biz (ilmimizle) büsbütün kuşatmıştık.

92 . Sonra bir yol (daha) tuttu.

93 . İki seddin arasına kadar ulaştı, onların (sedlerin) önünde hemen hemen hiçbir sözü kavramayan bir kavim buldu.

94 . Dediler ki: "Ey Zu'l-Karneyn, gerçekten Ye'cuc ve Me'cuc, yeryüzünde bozgunculuk çıkarıyorlar, bizimle onlar arasında bir sed inşa etmen için sana vergi verelim mi?"

95 . Dedi ki: "Rabbimin beni kendisinde sağlam bir iktidarla yerleşik kıldığı (güç, nimet ve imkan), daha hayırlıdır. Madem öyle, bana (insani) güçle yardım edin de, sizinle onlar arasında sapasağlam bir engel kılayım."

96 . "Bana demir kütleleri getirin", iki dağın arası eşit düzeye gelince, "Körükleyin" dedi. Onu ateş haline getirinceye kadar (bu işi yaptı, sonra:) dedi ki: "Bana getirin, üzerine eritilmiş bakır dökeyim."

97 . Böylelikle, ne onu aşabildiler, ne onu delmeye güç yetirebildiler.

98 . Dedi ki: "Bu benim Rabbimden bir rahmettir. Rabbimin va'di geldiği zaman, O, bunu dümdüz eder; Rabbimin va'di haktır."

99 . Biz o gün, bir kısmını bir kısmı içinde dalgalanırcasına bırakıvermişiz. Sur'a da üfürülmüştür, artık onların tümünü birarada toparlamışız.

100 . Ve o gün, cehennemi, inkar edenlere tam bir sunuşla sunmuşuz.

101 . Ki onlar, Beni zikretme (konusun)da gözleri bir perde içindeydi. (Kur'an'ı) dinlemeye katlanamazlardı.

102 . İnkâr edenler, Beni bırakıp kullarımı veliler edindiklerini mi sandılar? Gerçekten Biz cehennemi kafirler için bir durak olarak hazırlamışız.

103 . De ki: "Davranış (ameller) bakımından en çok hüsrana uğrayacak olanları size haber vereyim mi?"

104 . "Onların, dünya hayatındaki bütün çabaları boşa gitmişken, kendilerini gerçekte güzel iş yapmakta sanıyorlar."

105 . İşte onlar, Rablerinin ayetlerini ve O'na kavuşmayı inkar edenlerdir. Artık onların yapıp-ettikleri boşa çıkmıştır, kıyamet gününde onlar için bir tartı tutmayacağız.

106 . İşte, inkar etmeleri, ayetlerimi ve elçilerimi alay konusu edinmelerinden dolayı onların cezası cehennemdir.

107 . İman edip salih amellerde bulunanlar... Firdevs cennetleri onlar için bir 'konaklama yeridir.'

108 . Onda ebedi olarak kalıcıdırlar, ondan ayrılmak istemezler.

109 . De ki: "Rabbimin sözleri(ni yazmak) için deniz mürekkep olsa ve yardım için bir benzerini (bir o kadarını) dahi getirsek, Rabbimin sözleri tükenmeden önce, elbette deniz tükeniverirdi.

110 . De ki: "Şüphesiz ben, ancak sizin benzeriniz olan bir beşerim; yalnızca bana sizin İlahınızın tek bir İlah olduğu vahyolunuyor. Kim Rabbine kavuşmayı umuyorsa, artık salih bir amelde bulunsun ve Rabbine ibadette hiç kimseyi ortak tutmasın."